

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljanje naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Državni proračun za l. 1903 in avskultanti.

(Dopis.)

Ko se je imelo sklepati v državnem zboru o davku na vozne listke, morala je dati Koerberjeva vlada češkim poslancem obljubo, da se zvišajo iz dohodkov tega davka nekatere pokojnine ter plače avskultantov in diurnistov. Toda, kakor je iz predloženega proračuna razvidno, je vlada pač mislila na penzioniste in diurniste, glede avskultantov pa je svojo obljubo — snedla. Med ogromnimi milijoni, ki jih tirja finančni minister za državne potrebe, se ne najde niti trohice za one uradnike, od katerih se dandanes največ zahteva, ki pa imajo zato najbolj beraške plače.

Sicer smemo upati, da bodo znali državni poslanci, sosebno Čehi, odločno zastopati od vlade jim dano obljubo, ali vsekako je značilno, da ima vlada denarja za vse, samo ne za avskultante.

Zahteva se pač od njih, da posvetijo vse svoje moči sodnijskemu poklicu, da delajo od jutra do večera v zaprašenih pisarnah in opravljajo posle svetnikov, ali kadar kličejo na pomoč v svoji bedi, se jih kratkoma prezre. Saj se zdaj že vsak diurnist roga ubogim avskultantom in zaničljivo gleda nanje, ker ima vsak boljše dohodke od njih. In tudi vlada, ki ima vedno milijone na razpolaganje za različne velikaše, se smeje mlademu sodnijskemu naraščanju in ga pusti tavati v stari bedi, ko bi imela biti njena najsvetejša dolžnost, da skrbi za materialno zadovoljnost vseh avstrijskih uradnikov, sosebno pa najnižjih.

Tisoče in tisoče pogoltneje drage študije na srednjih in visokih šolah, dosti je treba pretrpeti, sosebno slovenskim dijakom, pomanjkanja in bede, in kadar je vse to prestano in se poslovi mladi mož od univerze, ga čaka še hujša osoda, nova vrsta let samozatajevanja in stradanja, da, toliko mu je v službi še huje, ker mora živeti in se oblačiti stanu primerno, medtem ko si je mogel kot dijak

na ta ali oni način pomoči. To je plačilo za dolgoletni trud, marljivost in pridnost. In starši, ki mislijo, da so svojega sina že preskrbeli, morajo na novo poseči v žep in še globlje nego poprej, ker mora njih sin nastopati kot popolni gospod.

A žalibog, da je le malo avskultantov, ki bi imeli premožne starše ali pa lastnih sredstev, in tako je osoda večine, da se že v prvih letih čez glavo zadolže in s tem pridejo v neizogibno odvisnost, ki jim lahko mnogo škoduje v poznejših letih. Te nevarnosti, ki preti justici od zadolženih sodnikov, noče vlada spoznati in ne napravi koraka v ta namen, da bi dobila v resnici neodvisne sodnike.

Certifikatisti brez vsakih šol dobe po končani vojaški službi mesta kancelistov itd. in morejo s svojo plačo izhajati, mlad jurist pa, ko se je učil 12 in več let in dosegel doktorsko čast, mora čakati mesece in mesece, da dobi tisti borni adjutum letnih 1000 K, s katerimi naj potem živi 6—7 in več let! Tako se ceni pri nas duševna izobrazba!

Naša slavna justična uprava pa je našla tudi pri avskultantih pot, kako zboljšati Nemcem, ne pa tudi Slovincem materialno stališče. Uvedli so se za Nemce pri vseh sodiščih v jezikovno mešanih krajih tisti glasoviti slovenski kurzi, na katerih udeležbo se stavijo nagrade 200—400 K na leto. Vsako leto se izplača na ta način v okrožju graškega nadsodišča mnogo stotakov na nemške hajlovce. In če bi to bile še nagrade za jezikovno znanje! Po občevaranju z nekaterimi kurzovci sem izvedel, da se po znanju jezika prav nič ne vpraša, ampak zadostuje popolnoma dejstvo, da se kurz obiskuje. In slovenski avskultanti, ki imajo jezikovno usposobljenost že od doma, imajo za plačilo to, da imajo ravno še enkrat toliko dela, za to pa ne dobé samo nobene odškodnine, ampak se še povsod zapostavljajo. Taka pravičnost vlada pri naši justici! Tisti, ki ne zna nič, dobi za to, ker nič ne zna, nagrade 200—400 K na leto, oni pa, ki znajo vse, ne dobe nič.

Te razmere tudi nekateri pošteti

nemški uradniki obsojajo in jih nazivljajo naravnost nemoralne, da, celo kurzovci se posmehujejo načinu, kako jim leté stotaki v žep. Saj se pa tudi lahko smejo, ker zaradi svoje jezikovne nesposobljenosti itak skoraj nič dela nimajo, za to brezdelnost pa dobé še tako lepe nagrade. Da, kdor hoče imeti dandanes srečo pri justici, mora biti Nemec in ne sme nič slovensko znati.

Na te sramotne razmere naj ne pozabijo naši državni poslanci in naj poleg bede naših avskultantov dostojno osvetlé tudi sramotno postopanje pri Gleispachovih slovenskih kurzi.

V Ljubljani, 20. oktobra.

K parlamentarnemu položaju.

Velika politična debata, katero je povzročil govor dr. Körberja v prvi seji, se bržčas začne šele splošnega novembra, ker ima zbornica z nujnimi predlogi dovelj posla za 10 sej. »Národní Listy« pišejo: »Če so Körberjeva načela res dobra, potem mu mora biti dovolj dobrodošlo, ako more čim prej svoje delo zagovarjati. Če pa misli, da se nevolja čeških poslancev nad našeli in nad govorom, ki ga je imel, poleže, ako preteče nekaj dni, potem je v veliki zmoti, kar mu pove debata, ki ne bo samo kritika njegovega jezikovnega operata, nego vsega njegovega delovanja in vse njegove politike. Körber ima sedaj baš ona dva resorta, ki prideta pri urejanju jezikovnega vprašanja v prvi vrsti v poštev. Sedaj se ne bo mogel več izgovarjati: to je storil baron Spens in tudi ne bo mogel zvrčati nanj one odredbe, ki so se zgodile z njegovo, Körberjevo vednostjo. Češki poslanci so pretrgali s Körberjem vse zveze ter pozvali volilce, naj ne pošiljajo na Dunaj nikakih deputacij. Češki poslanci pa tudi ne store ničesar, da bi preko propada, ki ga je ustvaril, poglobil in razširil dr. Körber sam, položili vsaj majhno brvico.« Pri debati o volilnih listah na Dunaju in o discipliniranju deželnega sodnega svetnika dr. Lupuja so Čehi mirovali, dasi bi bili mogli Körberju pri tej priliki marsikaj povedati.

Zato se govori, da se dožene poravnava med Čehi in Körberjem prej, kakor med Széllom in Körberjem. Demisija justičnega ministra Spens-Boodena je razmerje do vlade baje nekoliko izboljšala.

Ustaja v Macedoniji.

Predsednik macedonskega odbora Stojan Mihajlovski je poslal listom sledečo brzojavko: »Doba krvavih nasilstev v Turčiji se je začela iznova. V okrajih Čuma, Malešovo, Melnik in drugod so Bašibazuki in turške čete postrelili ženske in otroke. Spričo teh človeških žrtev in v imenu krščanske civilizacije obračamo se do Vas s prošnjo za velikodušno pomoč in Vas prosimo, da branite Macedonce, mučeniški narod novega stoletja.« Dasi skušajo vesti iz Carigrada ustajo utajiti in jo predstavljati kot neznatno, je vendarle v resnici položaj v Makedoniji jako napet. Letošnja ustaja je opasnija kakor prejšnje, saj so na čelu ustašev častniki kakor general Tončev, podpolkovnik Jankov in Nikolov ter razni bolgarski poročniki in kapitani, torej strokovnjaki. Da so poročila iz Carigrada lažnjiva, dokazuje tudi dejstvo, da Turčija svoje čete v Makedoniji še vedno pomnožuje ter oborožuje. Duh revolucije ni obšel le posameznih tolpe, nego vse macedonsko prebivalstvo. V vsaki vasi so ustaši ali celo agitatorji. Ustaja je splošna ter je razburjena vse. Turške čete pa bodo imele težak posel, ker je ozemlje gorato in težko pristopno. Četudi je Turkov 20-krat več kot ustašev, vendar ustaje tako kmalu še ne bo konec, akoravno nastopajo Bačibozuki in Turki z živinsko krutostjo. Makedonski odbor se je obrnil do vseh evropskih diplomatov s prošnjo, naj posredujejo in Makedoncem pomagajo. Že 25 let se obljublja Makedoncem reforme, a še vedno se ne zgodi ničesar. Kar je Evropa mirno gledala klanje Burov, tako gleda mirno klanje Makedoncev! Mirovne konference so pač le smešna komedija!

Boj radi kongregacij.

V francoski zbornici so še vedno hudi viharji radi razpuščenih redovniških šol in kongregacij. V petek zvečer se je za-

LISTEK.

Na potu.

Spisal. Janko Kotlar.

Prve dni meseca grudna proti mraku se je pomikal okoren poštni voz le počasi po blatni, tuintam z debelim gramo zom posuti cesti. Dvoje suhih, izdelanih in ponižnih konj je bilo vpreženih. Mehanično sta dvigala in prestavljala široka, blatna kopita in neprestano iskala lepšega pota, da se je voz zibal in nagibal. Mlad, rdečeličen postiljon, z gostim črnim mahom pod nosom jima je švigal neusmiljeno s svojim bičem po suhih hrbtiščih.

»Nò, Luca, ali boš tekla prav ali ne, kaj siliš h kraju? Vrag vzemi vse ceste; še nočoj povem, da s tako živino ne vozim, ko bi ne vem kaj bilo«, se je jezil postiljon.

»Kaj pravite, ali pridemo do desetih na postajo?«

»Mogoče, saj podim, kar se da, a živina je trudna.«

»Strela, nazadnje še vlak zamudim! — Ali kadite?«

»O, to seve, gospod, kadar kaj imam. — Hvala lepa!«

Popotnik, ki se je bil iztegnil skozi okno, se je zopet nevoljno naslonil na svoje prejšnje mesto ter nemo in malomarno zrl v razmočeno zimsko naravo. Bil je kakih petintrideset let star, krepke, rejene postave, zagorelega, vsakdanjega lica, rjavih brk in sivih, kalnih očij. Kadar je govoril, zapiral je nervozno svoje levo oko. Ker je bil položil svoj klobuk na prtljago, svetila se mu je na temenu velika pleša, katero je skušal zakriti z dolgimi, preko nje počesanimi lasmi.

Mračilo se je. Vedno nižje je sililo sivo nebo, opiraje se na bližnje višave, iz megle pa je začel rositi rahel, droben dež.

»Nò, še dežja je bilo treba; saj je cesta že zdaj morju podobna,« se je jezil popotnik, vrgel skozi okno ugaslo smodko ter se obrnil k svojemu sopotniku, ki je sedel v drugem kotu voza.

»Doklej se peljete skupaj?«

»Do Cedilja, gospod.«

»Vi ste gotovo dijak, ne?«

»Dà, Ivan Lipar mi je ime.«

»In kam se peljete zdaj? Saj nimate počitnic?«

»Res ne, a mati mi je nevarno zbolela in dobil sem dva dni dopusta.«

»A tako?«

Mladeniču se je prikazala solza v očesu.

»Seveda, mati je mati,« je pripomnil razmišljeno starejši popotnik, samo da je kaj rekel.

Ker se je pogovor ustavil, izvlekel je duhtečo smodko, prižgal jo, naslonil se ugodno v kot, zazdehal ter nadaljeval:

»Ali imate doma kmetijo?«

»Nò, mati je perica, očeta pa so mi že zdavnaj zakopali. Z revščino se ubijamo.«

»Hm ... Kako ste pa zmogli vozni, ni je precej draga?«

Pri tem vprašanju je dijak zarudel, dvakrat se premaknil na svojem sedežu kakor bi iskal rešitve, potem pa dejal: »Trideset novcev sem imel, bilo je seveda premalo za vožni listek, zato sem se dogovoril s postiljonom, da me vzame skrivaj na voz. Vem, da to ni prav, toda peš hoditi ob takem vremenu in po taki cesti tudi ne gre.«

»I, to je umevno. — Kaj pa, če vas poštar na Griču ustavi in zahteva izkaznico? je pripomnil starejši popotnik.«

Lipar je prebledel; na to še mislil ni.

»Postiljon, predno pripeljete na Grič, pojde moj mladi tovariš z voza, da ne bo imel sitnosti s poštarjem.«

»Bom že ustavil, gospod, bom.«

In zopet je šlo dalje v lahkem diru po blatni cesti. Dež je še vedno rosil in megla je bila prilezla s hribov do ceste ter zavila celo planjavo v svoj sivi, otožni plašč. Postiljon je snel s stene svoj rog, nastavljal ga na ustnice in zatrobil znano melodijo, da je v dolgočasnem, enoličnem jeku odmevala v bližnjem skalovju. Ko se je napovedal griškim prebivalcem, obesil je rog na žebelj poleg sebe in z bičem pomagal konjem navkreber. Na vrhu sta začela počasneje korakati in na posled sta se ustavila.

»Alo, Liparjev doli«, zaklical je postiljon nazaj v voz, »Pod klancem pa počakaj, saj se ne bomo dolgo mudili na pošti.«

Lipar je pokimal, in se zmotal iz voza.

Postiljon je zavil tik pred vrata, skočil na tla, privezal vajeti pokrtil konja in odnesel griška pisma — malo jih je bilo — v pisarno.

Kmalu se je vrnil z dvema zavitkoma, ju položil v predalce, zravnal plahte, odvezal vajeti in hotel pognati.

»Ce pojde tako naprej, postiljon, ne vem, kako ...« je dejal potnik.

(Koniec prih.)

vršila generalna debata. Večina je sprejela predlog: Zbornica je pripravljena, izvajati društveni zakon do skrajnosti ter odobrava postopanje in delovanje vlade. Za ta predlog je glasovalo 342 poslancev, proti pa 225. Ministrski predsednik Combes je dokazoval, da je dala vlada samo zakonu veljavo. Kongregacije bi se ne bile puntale, če bi ne bile nahujskane in varane od političnih agitatorjev. Nekateri poslanci so ščuvali kongregacije, naj ne prosijo za avtorizacijo. Vlada je postopala po zakonu mirno, brez nasilstva in brez prenapetosti. Nobenemu otroku se ni vzela šola, vsi se sprejmo v javne šole. Armada ni šla proti ženskam, nego da naredi red in da varuje javne organe pred fanatizmom nasilnikov. »Mi stojimo na odločilni meji svoje zgodovine«, je dejal Combes. »Dežela propade, ako se unfakne kongregacijam. Invazijo menihov moramo ustaviti. Od zbornice je odvisno, ali se naj ta politika dovrši do konca.« Zbornica je Combesu viharno ploskala. Več zaprtih kongregacij se je brez pravice zopet odprlo in Combes je povedal, da so se izročile radi upora sodiščem.

Najnovejše politične vesti.

Ustavni odsek je sklican jutri k seji, da odobri izpremembo § 14. in 16. drž. tem. zakona. — Poljski klub je imel v soboto do in popoldne sejo, v kateri se je razpravljalo o parlamentarnem položaju ter o stališču kluba napram strankam in vladi. — Za pavšaliranje državnozborskih dijet namerava baje vlada v kratkem predložiti zbornici zakonski načrt. — Češki poslanci so pretrgali vse vezi z vlado ter so tudi pozvali svoje volilce, naj ne pošiljajo nikakih deputacij k ministrom. — Bojevit krščanski socialisti. V Mödlingu je pripeljal dr. Lueger 150 krščansko-socialnih »bojevnikov«, ki so inscenirali pravcati pretep. Nekemu nemško-nacionalnemu uradniku so izbili oko. — Še en političen pretep. Pri konstituiranju olomuške trgovske in obrtne zbornice so se nemški in češki »svetniki« spoprijeli ter se četr ure neprestano nabijali s pestmi in palicami. Vkljub temu se je izvolitev izvršila ter je izvoljen predsednikom Brandhuber, podpredsednikom pa posl. Primavesi. — Zaupnico francoski vladi je izrekl zbornica s 342 proti 227 glasom. — Za ločitev cerkve in države bo vložil francoski zbornici posl. Resseur zakonski načrt. — Španski ministrski svet je zvišal stalno armado za l. 1903 na 100.000 mož. Potem se je bavil z zakonskim načrtom zoper anarhiste in separatiste. — Proces Wolf-Schalk se bo vršil meseca novembra pred porotniki v Mostu. — O povišaju prezenčnega stanja v avstrijski armadi se bo unela v državnem zboru debata, ker zahtevajo Čehi in Vsenemci prvo čitanje tega zakona. — Bolgarski knez je povabljen za prve dni decembra na obisk k sultanu. — Zaradi nesporazumljenja z nemškim cesarjem je odložil dedni veliki vojvoda Badenski poveljstvo 7. voja. — Cesarjeva prepoved. Nemški cesar je prepovedal vladnim organom in vojaštvu udeležbo pri sprejemu in zborovanju burskih generalov. — Ruska carica — bolna? Nemški listi poročajo, da je neki znani psihijater poklican v Livadijo zaradi cesarične bolezni. — Nekaj nenavadnega se je moralo pripetiti na dvoru v Koburgu. Državni minister je nanagloma odpušen ter poklican na njegovo mesto državni svetnik Schmidt iz Gothe. Vlada saksonsko-koburški se je odpeljal takoj k cesarju v Berlin.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. oktobra.

— **Osebnost.** Davčni kontrolor v Višnji gori gosp. Ivan Bobik je šel v pokoj.

— **Občinski svet** ima v torek, 21. t. m. ob petih pop. sejo. Na dnevnem redu so med drugim poročila: O XXXVII. žrebanju loterijskega posojila; o škontraciji mestne blagajne; o odvezi »Kranjske stavbne družbe« od jamstva za kanal v Gradšču; o napravi novih kanalov v Dalmatinovih in Predilnih ulicah; o prizivu Antona Brgleza glede kolarnice v Kladeznih ulicah o računih za zdravila mestnim ubogim l. 1901; o prošnji Božene

Srnčeve, učiteljice na višji dekliški šoli, za stalno nameščenje; o prošnji šolskega sluge Jakoba Sedeja za izredno plačilo; o prošnji »Dramatičnega društva« za odjajo električnega toka po znižani ceni; o dopisu trvdke Siemens & Halske glede omejitve voznega prometa električne železnice na progi od Sv. Jakoba cerkve do Dolenjskega kolodvora; o računskem sklepu in o bilanci mestne elektrarne za leto 1901; o prošnji izvoščeka Ivana Jurjevca za podelitev meščanstva.

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v sredo dne 22. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Poročilo o načrtu zakona, s katerim se izpreminjajo in popolnjujejo določbe II, IV. in VI in VII. poglavja obrtnega reda. 5. Poročilo o obsegu obrtnih pravic prodajalcev oblek. 6. Poročilo o načrtu zakona o obrambi proti umazani konkurenci. 7. Poročilo o prošnji mestne občine črnomajške za izpremembo 5 živinskih semnje v živinske in blagovne semnje. 8. Poročilo o prošnji občine Blagovica za dovolitev 4 letnih semnje. 9. Poročilo o vprašanju, če je peko domačega kruha na deželi smatrati za domače postransko delo v smislu točke V. lit. e razglasilnega patenta k obrtnemu redu. 10. Poročilo o prošnji za izpregled dokazov vsposobljenosti za nastop mizarskega obrta. 11. Poročilo o prošnji za izpregled dokazov vsposobljenosti za nastop mesarskega obrta.

— **Klerikalna gospodarska organizacija.** »Slovenec« je v soboto priobčil politično elegijo. Spisal je članek, v katerem ubira strune slovenskega rodoljubja in milo toži, da se drzno razkrivati gnulobo in korupcijo v klerikalni gospodarski organizaciji. Seveda, to bi gošpodi ugajalo, če bi se nič ne pisalo o tej organizaciji, ki ni nikdar imela in tudi sedaj nima gospodarskega namena, nego je bila vedno le strankarska bojna organizacija. Klerikalci se drzno predstavljati to organizacijo kot koristno in dobro za narod. To je pač velika impertinenca, če se pomisli, da so ustanovili svoje konsume v namen, da ki uničijo liberalne trgovce, in če pomisli, da so ustanovili vse polno konkurenčnih posojilnic v krajih, kjer so že bile dobre in cvetoče posojilnice, samo zato, ker te posojilnice niso delale klerikalne politike. In glede, take organizacije se upajo zahtevati, naj bi se niti ne pravilnosti in sleparije ne smeje javno pibiti. »Slovenec« apel ne najde pri nas odziva. S tem stališčem se ne bomo nikdar sprijaznili toliko manj, ker vemo, da so tisti denarni zavodi, kiso v liberalnih rokah, skrbno in vestno upravljani. Tudi prebivalstvo ima povsod več zaupanja v te zavode, kakor pa v klerikalne, ker vidi, da se ti »liberalni« zavodi ne vtikajo v politiko, da gospodarijo pametno in previdno in da imajo trdno zaslobo. Pri naših posojilnicah so člani možje, ki kaj tehtajo, ki imajo kaj premoženja, s katerim jamčijo za posojilnico, za mestno hranilnico ljubljansko pa jamči vsa davčna moč ljubljanska in jamčijo zanjo tudi škof, kanoniki in sam dr. Šusteršič. Taki zavodi stoje res trdno in zato se jim ni bati kritike, kakor se je mora bati klerikalna gospodarska organizacija. Kritika je pa potrebna, kajti če je kak zavod pod javno kontrolo, bo to njemu samemu na korist in na korist občinstvu. Kontrole in kritike pa se klerikalci boje, ker dobro vedo, koliko je gnilega v njih organizaciji. S sentimentalnimi frazami nas od tega ne bodo odvrgli. »Slovenec« očitanje, da bi radi provzročili kako paniko, je otročje. Ko bi imeli tak namen, bi nastopili vse drugače, saj je še dosti gradiva na razpolaganje.

— **Tomelj, kaplan črnovrški** ima sedaj v »Slovenec« prvo besedo. Na shodu je nekaj jecljal, bil je kakor onemogel otrok, toliko širokeje pa sedaj usta odpira. Kar mu ni všeč, taji; drugim očita laž, za se pa reklamuje resnico. Star re-

cept, po katerem se klerikalci vedno ravna, kadar pišejo o shodu, ki jim ni po volji. Tako je tudi v tem slučaju. Cemu naj se torej še nadalje prepiramo s tonzuriranim fantičem iz Črnega Vrha?

— **Dr. Šusteršič ponesrečil.** Iz Krškega se nam piše: Gospod dr. Ivan Šusteršič, državni in deželni poslanec, nameraval se je danes popoldan peljati k obnemu zboru in shodu kat. pol. društva v Kostanjevici. — Pripeljal se je ob dveh sem. Že ko se je peljal od kolodvora na Vidmu proti mostu čez Savo, se je konj plašil in je bil dr. Šusteršič primoran s svojim spremljevalcem Štefotom stopiti z voza. Ko je prišel čez most, se je konj splašil, se postavil po koncu, in prevrnil voz. Dr. Šusteršič je prišel pod voz in ga je konj vlekel nekaj pota tako naprej. K sreči se je odrgal prvi konec voza, tako da je obležal dr. Šusteršič na cesti. Dr. Šusteršič je precej, vendar ne nevarno poškodovan. Prepeljati se je dal v obč. bolnico krško. Štefe se je mogel vrniti v Ljubljano.

— **Volive na Štajerskem.** Iz Ptujja se nam piše: Tukajšnji Nemci in pristaši »Štajerca« so za svoj mandat v mestni skupini Ptuj-Ormož v velikem strahu. Glavni vzrok je pač ta, ker se pri bodočih volitvah z ženskimi pooblastili ne bode dalo več šušmariti, kakor se je to navadno godilo dozdaj. Ženske, ki imajo volilno pravico, bodo morale priti osebno volit. Drugi vzrok strahu je pa ta, ker je nemški kandidat dr. Kokoschinegg pri volilcih skrajno nepriljubljen in ima po izjavi mnogih ptujskih Nemcev edino le to žalostno zaslugo, da je preprečil železnico Ptuj-Krapina ter se z vsem svojim vplivom potezal za progo Grobelno-Krapina, dočim je slovenski kandidat dvorni svetnik dr. Ploj tudi v zmernejših nemških krogih jako priljubljen. Nemški listi že v svojem velikem strahu namigavajo svojim pristašem, naj v trgih, kjer imajo Slovenci večino, kakor n. pr. v Središču, pregledajo pravočasno volilni imenik, češ, da pri sestavljanju volilnih imenikov »pomote« niso izključene. Kaj pa, če bi se kakšne »pomote« vršile pri sestavljanju volilnih imenikov v Ptuj, Ormožu itd., kjer imajo Nemci večino. **Torej bi bilo potrebno, tudi tukaj volilne liste pravočasno pregledati!** Jako smešno ulogo igra glede bodočih volitev »Štajerca«, kateri si ne upa s svojimi kandidati na dan. V zadnjem listu pravi, da bode njegova stranka proglasila »tiste« kot kandidate, za katere se bode oglasilo največ dopisov, t. j. »Štajerčevih« naročnikov. — No, to bodo potem res kandidati po »Štajerčevih« volji. Najbolj pa leži »Štajercu« v želodcu dr. Ploj ter na vse kriplje roti svoje pristaše, naj nikari ne volijo nobenega »dohtarja«, dočim pa ptujski Nemci sami kandidirajo »dohtarja« Kokoschinegga proti »dohtarju« Ploju! Kdo se ne smeje?!

— **Iz Žičkarjevega okraja.** Piše se nam: »Slov. Narod« je prinesel samo nekaj o tukajšnjih volitvah. Poročal je, da sta trg Rajhenburg in Stolovnik postavila le naprednjake kot volilne može. Tako pa se ni zgodilo samo v Žičkarjevi rodni župi, temuč tudi razne druge občine izrekajo Žičkarju nezaupnice. Žal, da se naši breški Slovenci prav nič zato ne brigajo, vsaj da bi nekoliko pojasnili dali in resnico odkrili med svet, da se ne bi slišala samo pesem Žičkarjeva: »kakor en mož!« V Kapelah pri Brežicah imajo izvoljene štiri volilne može in vendar zopet le proti Žičkarju! Ko bi prečistili gospod tehtant in rajhenburški Cerjak izvedela take in enake resnice bi gotovo zopet zapela: »ljudska volja« — in pa — »kakor en mož«. Na dan torej, gospodje z resnico, in videli bode, da bi se uresniči rek: Z Bogom, Žičkar!

— **Deželnozborske volitve.** Kakor se čuje, so dosedanega poslanca Grafenauerja pregovorili, da bo zopet kandidiral v deželni zbor. Grafenauer kandidira v okraja Pliberk-Železna kaplja, vikarij Podgorc pa v okraju Velikovec-Dobrlaves. Dunajski advokat dr. Pupovac je klerikalni kandidat v Lavantinski dolini. Ta dr. Pupovac je povsem, kar se piše o njem, subjekt, ki bi ga nobena dostojna stranka ne kandidirala. Še dunajski krščanski socialisti ga niso marali. Klerikalci pobero pač vsako smet; koga drugega itak ne dobe.

— **Uradna slovenščina.** V rokah imamo litografirani original odloka c. kr. okrajnega glavarstva v Ptujju, ki se glasi doslovno:

C. kr. okrajno glavarstvo. Štev. 2414. Ptuj dne 1. maja 1902. Gosp. N. N. v Kočicah.

Na podlagi komisijonelnega pregledovanja škode povzročene po plazih, katero se je vršilo vsled Vaše prijave, Vam je c. kr. deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu z odlokom z dne 23/1 1902 št. 30341/1901 ne dovolilo odpisa zemljiškega davka v občini Kočice, davč. knj. št. 82, ker se je pri dotičnem pregledovanju škoda ni čez 1/4 konstatirala. — C. kr. namestniški svetnik:

Attems I. r.

Zopet lep prispevek k takooimenovani »novoslovenščini«, kakor nam jo ustvarjajo pri nas slovenščine nezmožni uradniki. Seveda ni čuda, ako naš kmet take kolobocije ne more razumeti.

— **Umrl** je g. Ivan Košiček, c. kr. poštni kontrolor v Ljubljani, star šele 52 let, zapustivši vdovo in troje otrok. Naj v miru počiva!

— **Slovensko gledališče.** Sinočnja predstava »Pepelke« je bila, kakor premijera, prav dobra, saj se je parodiistični značaj bajke, ki je izražen že v besedilu, izražal še odločneje. Odlikovala se je zopet v prvi vrsti gđ. Kalisova v naslovni ulogi in poleg nje gđ. Ruckova kot princ. Gledališče je bilo malone razprodano. Občinstvo se je prav dobro zabavalo. Dodatno k prvi predstavi moramo omeniti še g. Hašlerja, ki je dobro igral in včeraj tudi razločnejše govoril. Pri oceni »Divjega lovca« smo pomotoma izpustili g. Dragutinoviča, ki je igral skopuha in blaznika Zavrtnika prav dobro. Δ

— **Splošno slovensko žensko društvo** bo tudi za letošnjo zimo prirejalo javna predavanja in sicer začne s tem prihodnjo nedeljo. Za to prvo predavanje je društvo pridobilo interesantnega gosta: vsem prijateljem naše književnosti simpatično gđ. Zofko Kvedrovo, ki bo predavala o današnji ženi. Predavanje bo v »Mestnem domu«.

— **Draginja in pomanjkanje živeža v Jesenicah na Gorenjskem.** Piše se nam: Kar se je začela zgradba železnice na Jesenicah, čutimo nepopisljivo draginjo in pomanjkanje živeža. Ko sem prišel pred več leti na Jesenice, vpilo je vse, kaka draginja da je, a sedaj se še za dobro plačilo in denar ničesar ne dobi. Ko sem pred nekaterimi dnevi vprašal žensko, ki je prodajala jabolka, po čim da so, rekla mi je, da eno jabolko velja 5 kr. Meso, katero je opoldne trdo kakor kak podplat, da ga ni zavzitati, velja kila 50 kr. in to meso je od bosniških buš, kajti ne vidiš v klanico nič drugega peljati, kakor kako malo suho bušo. Pred nekaj dnevi je neki tuj gospod srečal mesarja, ko je peljal tako bušo v klanico. Ta gospod zaklical je na cesti: »Oh, kako meso bodo morale barabe jesti!« Kozarca mleka ne dobiš, ako bi zanj cekin dal; če prideš v gostilno in naročiš belo kavo, ti reko: Ne moremo nikjer mleka dobiti. Piti moraš čaj. Ako rečeš mesarju, da je meso za nič, se ti smeje v obraz. Kako ponarejeno vino pri kaki zabiti babnici, ako si klerikalec še dobiš, če si pa liberelec, pa mokro kunj. Slišal sem, da se je naš občinski urad že davno trudil in v neki svoji seji sklenil, da dobimo na Jesenice tržna dneva na teden. A slavno c. kr. glavarstvo v Radoljici še mogoče čaka, da steče nova železnica in potem se bode blago lažje v Jesenice prevažalo. Na Hrušici je vse polno židov. Gostilne rasejo, kakor gobe v gozdu, a drugega ne dobiš tam, kakor kako gnilo čebulo in kako smrdljivo vino. Naš občinski urad se sicer trudi, da bi kake obrtnike na Jesenice spravil, a brez uspeha. V kratkem bodo volitve v občinski odbor. Nekaj mož je v odboru, ki nimajo pravega smisla za naše razmere. A vzlic temu se ne bodemo veliko trudili pri teh volitvah. Samo opozarjamo Vas, Jeseničane na to, da kakor si boste postlali tako boste ležali in potem nikar ne vzdihujete, Vas bodo enkrat klerikalci v ajmohtu požrli in Vas kaka zabita babnica — bolje kravja dekla — z besedami, da niste nič vredni, pitala. Mesarji in poljedelci,

kateri bivate na Gorenjskem, se pa malo bolj za Jesenice zanimajte. Tu je dosti denarja na pošten način zaslužiti in marsikdo bi tu lahko obogatel, če bi dajal pošteno blago za pošteno ceno — kajti vse bi drlo k njemu.

— **Preteče podraženje premoga.** V premogovnem revirju severo-ameriške države »Pennsylvania« je nastal štrajk, katerega se vdeležuje 150 tisoč delavcev. Ta štrajk je povzročilo jako občutno pomanjkanje premoga in utegne imeti nepreračunljive posledice ne samo za severno Ameriko, marveč tudi za Evropo, tembolj, ker delavci tudi v več francoskih premogovnih revirih štrajkajo. Severna Amerika je vsled štrajka primorana, dobivati premog z Angleškega med tem, ko si mora Francoska pomagati s premogom iz sosednjih držav, iz Nemčije in iz Avstrije. Podraženje utegne biti tako, kakor še nikoli ter prekosi v tem oziru še leto 1899. Tam, kjer ni naravnih premogovnih zakladov, ho taka kalamiteta zelo neprijetno vplivala; tam, kjer so pa premogovni zakladi, ki počivajo, so pa tisti krivi, ki jih ne razkrijejo in takih podjetij ne samo ne podpirajo, marveč še otežujejo. Pri nas na Kranjskem ne bi imeli trepetati pred takimi kalamitetami, kajti tu imamo v raznih delih dežele premoga v izobilju, da bi ne samo domače potrebščine lahko zalagali, marveč še lahko eksportirali. Kot prva serija glede premogovnih zakladov v tej deželi bodi navedeno premogovno polje pri Novem mestu, potem Dvor (Šentjanž) in Trebnje. Če tudi so to močne plasti premoga, vendar počivajo vsa dela kakor več podeljenih jamskih mir v kočevski okolici ter mnogo premogoslodov okoli Trebnega, Mirne, Šentjanža, Črnomlja, na Notranjskem in na Gorenjskem, ter čakajo podjetnikov in denarnikov, katerih za njih plačila ne čaka samo lep dobiček, marveč bi dobilo tudi mnogo delavstva prepotrebni vsakdanji kruh, oziroma bi bilo gmotno povzdignjeno vse naše gospodarstvo. »Tedad zdrami se, podjetni čut — in prepreči vsaj draginje bud«.

— **Apno v kmetijstvu** je naslov ravnokar izišli knjižici, ki jo je spisal g. Frančišek Stupar, tajniški pristav c. kr. kmetijske družbe kranjske. Marsikje zemlji nedostaja apna, in kmetovalec tamkaj navzlic skrbnemu obdelovanju in gnojenju ne more priti do pravega uspeha, ker v rastlinski hrani manjka apna. Apno pa ni le rastlinska hranilna snov, ampak se z njim v mnogih slučajih zemlja tudi rahlja in zboljšuje, zboljšuje se krma in se zatirajo rastlinski škodljivci. Vse to knjižica pojasnjuje poljudno in natančno, tako da jo bo vsak kmetovalec s pridom čital. V I. delu knjižica popisuje apno, kaj je, kje se nahaja, kako se pretvarja in kakšen pomen ima v kmetijstvu. V II. delu pa uči, kako se zemlja spozna, da potrebuje apna, katere snovi se rabijo za apnenje, kako se pripravljajo, kako in kdaj se apni, po koliko apnenih tvarin je potrebnih za apnenje v najrazličnejših slučajih, v kakšnem razmerju je apno z drugimi gnojili, pomen klajnega apna ter porabo apna pri uničevanju kmetijskih škodljivcev. — Izborna, v lahko umljivem jeziku spisana in temeljito znanje kažoča knjižica obsega IV + 57 strani male osmerke in jo pojasnjuje 11 podob. Dobiva se v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani ter stane samo 30 vinarjev (s poštino vred.) Zaradi važnosti in zelo nizke cene knjižico toplo priporočamo.

— **Uspeh »Štajercev« in-seratov** je res velikanski: »Štajercev« pristaš, I. Sorko, slikar in tgovec z barvami v Ptuj, priporoča v »Štajercu« z dne 19. t. m. svoje »ščetinarsko blago«, vsahovrstne »pinzelne« in pripravo za »lazuro«, papirja »za fladrati itd., nekaj dni poprej pa je že c. kr. okrožno sodišče v Mariboru izreklo konkurz čez vse njegovo premoženje! Torej konkurz že poprej, ko je dotični inserat zagledal belo luč! Tudi reklama za »Štajerca«.

— **Trst v drž. proračunu.** Ministrstvo notranjih zadev in trgovine sta postavili v proračun za Trst sledeče izredne postavke: tretji obrok 107.000 K za zgradbo poslopja policijskega ravnateljstva, 23.200 K za napravne in transportne stroške, četrti obrok 42.000 K za cesto v Pulj, šesti obrok 150.000 K za

novi namestniški poslopje, kredit za pomol S. Sabbu 29.000 K, za kopališče v la-zaretu sv. Jerneja 5000 K, tretji obrok za dela v pristanišču 1.000.000 K in za razširjenje skladišč 555.700 K. Lloyd dobi podpore 8.420.000 K, povišek za trgovsko mornarico znaša 300.000 K.

— **Mestna posredovalnica za delo in službe.** Mestni trg št. 27. Od 10. do 16. oktobra je iskalo 14 moških in 46 ženskih delavcev. Delo je bilo ponudeno 9 moškim in 26 ženskim delavcem, v 30 slučajih je bilo delo sprejeto. Od 1. januarja do 16. oktobra je došlo 2393 prošelj za delo in 2029 deloponudeb. V 1348 slučajih se je delo sprejelo. Delo dobe takoj: 1 graščinski sluga, 1 točaj, 3 konjski hlapci, vajenci za trgovino in kavarno, 3 prodajalke, 1 trafikantinja, 3 natakarice, 1 hotelska sobarica, 2 gostil. kuharici, 2 kuharici k orožnikom, 1 gospodinja, 2 sobarici, 4 deklice za vsako delo, 5 deklic k otrokom, 4 gostil. deklice. Službe iščejo: 1 pomožni uradnik, 2 pisarja, 1 strojnik, 1 kurilec, 1 mizar, 1 skladiščnik, več trgovskih slug, 2 kočijaža, 1 grašč. sluga. Stanovanja: Oddati je 1 stanovanje s 4 sobami, 2 mesečni sobi in več dijaških stanovanj.

— **Obžgala se je** 5letna Cirilica Garantini, posestnikova hčerka s Hrība, občina Velika vas v litijem okraju. Pasla je s svojim 5letnim bratom na pašniku živino. Otroka sta si zakurila, da sta se grela. Pri tem se je deklici vžgala obleka in je začela na njej goreti. Opekla se je hudo po životu in po obrazu. Pripeljali so jo v bolnico.

— **Vlak povozil** je včeraj popoldne na prelazu blizu Vižmarjev 38 let staro, gluho Malenškovo dekle Manco iz Tacna. Šla je po progi, ko je pridral iz Medvod osebni vlak št. 1715. Stroj jo je vrgel predse in povozil. Bila je hudo razmesarjena.

— **Na koso stopila** je, z boso nogo dne 17. t. m. Marijana Rode, 18 let stara kajzarjeva hči v Spodnjem Tenetišču, občina Predvor v kranjskem okraju in se je na levi nogi tako vrezala, da se ji dva prsta skoraj nič več ne držita. Ponesrečenka je sedaj v bolnici.

— **V tovarni za žice** na Jesenicah je ponesrečil delavec Josip Terstnik. Dne 18. t. m. ga je pri prijemanju žic, ki pridejo izpod valjarjev, sunila žica v desno oko in mu ga tako poškodovala, da ga bode izgubil.

— **Na južnem kolodvoru** so bile v času od 11. do 17. oktobra najdene, oziroma oddane sledeče reči: 5 dežnikov, srebrn goldinar, žametna torbica in palica.

— **Blazni na verigi.** Danes so pripeljali iz Metlike v blaznico na Studenec blaznega Franceta Kralja. Pripeljali so ga žandarji in jeden policaj na verigi.

— **Na ograji zaspal** je danes ponoči v Šolskem drevoredu neki brambovec. Ko so ga zbudili, je opazil, da ima na glavi čepico 27. pešpolka in jo je zgrabil in zagnal v vodo.

— **V stolni cerkvi** je danes dopoldne vrgla božjast 16letno deklico Ano Lisec. Spravili so jo k materi v Krojaške ulice št. 6.

— **Zastonj se je vozil** od Borovnice do Ljubljane brezposelni strugar Franc Šantruček. Na kolodvoru so ga ustavili in izročili policiji.

— **Dezertiral** je 18. t. m. prostak 17. pešpolka Andrej Gričar, rojen l. 1884. v Vinivru na Dolenjskem.

— **Nogo zlomil** si je včeraj pri igranju nadsprevednikov sin Rud. Bogataj, 8 let star, stanujoč v Cegnarjevih ulicah.

— **Najdene in izgubljene reči.** V Lattermanovem drevoredu je našla Marija Bitenčeva, žena hišnega oskrbnika v Vegovih ulicah št. 4, zlato brožo. — Učenka M. W. je izgubila na Pogačarjevem trgu rujavo usnjato denarnico, v kateri je imela 5 kron.

* **Najnovejše novice.** Zopet pomeverjenje. Na Dunaju so zaprli tajnika kluba bančnih uradnikov, Rud. Wilhelma, ki je pomeveril 4000 K. — Aksijska cukrarna v Bečvaru je do tal pogorela. — Dalmatinski namestnik baron Handel se je zaročil s hčerjo vojaškega poveljnika fml. Horsetzkega. — Brezžični brzojav bo po zatrdilih astronomičnega ravnatelja Trigalija v Rimu velike važnosti tudi za meteorologijo ter se bodo dale delati zanesljive vremenske prognoze. — Pone-

verjalec ustrelil milijonarja. Bivši predsednik akcijske družbe v New-Yorku »Climan Bottle Company«, Turner, ki je bil odstavljen zaradi pomeverjenja 1020 funtov dol, je ustrelil pittburškega milijonarja Hamiltona in bogataša Millarda, potem pa še samega sebe. — Pastor — roparski morilec. Konzistorialni svetnik Karl v Iserlohnju je umoril svojo gospodinjjo in njeno hčerko ter ju oropal. — Ustrelil se je v Kolinu ravnatelj belgijske banke Arnold. — Strašna nesreča se je pripetila na mostu med Galato in Stambulom. Neki deček je padel v vodo in takoj se je zbralo na stotine gledalcev na mostu. Tedaj pa se je most podrl in vsi so padli v globčino. Koliko jih je utonilo, še ni znano.

* **Milijonska defraudacija v Pragi.** Svetovaclavska posojilnica je vender našla pota, da se izogne konkurni. Konkurni ne more izreči trgovsko sodišče, ampak le deželno sodišče in šele potem, ko je kak vlagatelj svoj denar iztožil in je bila eksekucija brez vspeha. To zakonsko določbo so porabili klerikalci in so določili, da mora vsak vlagatelj svojo vlogo opovedati, če hoče priti do denarja. In kakšne termine so postavili! Vloge do sto kron se morajo opovedati mesec poprej, do 500 kron dva meseca, do 1000 kron tri meseca, do 2000 kron štiri meseca, do 5000 kron pet mesecev, do 7000 kron šest mesecev, do 10000 kron sedem mesecev, do 15000 kron osem mesecev, do 30000 kron jedno leto. Po svojih pravilih ima posojilnica pravico, te roke še podaljšati do tri leta. Na tak način seveda lahko še zavleče izplačanje vlog, kolikor časa hoče. Za garancijski fond se doslej podpisanih okrog 250.000 kron. Silno bogati stolni kapitel je podpisal samo 100.000 kron. Seveda veljajo ti podpisi, le če ne bode konkurza, če pride do konkurza, ne plačajo ti gospodje ničesar. V Pragi je bil shod, ki je izvolil poseben odbor za varstvo interesov vlagateljev in članov. Shoda so se udeležili večinoma mali obrtniki in ženske. Prišlo pa je malo ljudi. Obrtniki se namreč boje pokazati, da so člani posojilnice, ker vedo, da bi sicer izgubili ves kredit. Glede prelata Drozda se je dognalo, da je vsako leto potoval na Angleško in sodi se, da je mnogo ukradenega denarja tam naložil.

Društva.

— **Pevsko društvo »Ljubljana«** Odbor pevskega društva »Ljubljana« izreka tem potom vsem dotičnim vlec. gospodičnam, katere so blagovolile kot viničarke sodelovati dne 12. vin. t. l. na prvi nar. vinski trgatvi, najsrčnejšo zahvalo. — To društvo otvori kakor običajno tudi to zimsko sezono šolo za ples. Odbor uljudno prosi, da se vse dotične gospodične in člani društva, kateri se žele udeležiti plesnih vaj, blagovolijo v teku 8 ali 10 dneh prijaviti odboru ustmeno ali pismeno. Podučevali se bodo med navadnimi plesi v prvi vrsti nar. slovanski plesi: češka beseda, češ. četvorka in hrvatsko kolo. Nadalje: obič. četvorka, Les Lancier, Pas du Patineurs in Bohemienne. Da se poduk kateri se prične z začetkom meseca novembra — ne zadržuje, prosimo vse vlec. gospodične in gospode glede prijave na točnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

Razgnan shod.

Kostanjevica 20. oktobra. Za v Kostanjevico, to neomahljivo trdnjavo napredne misli, so včeraj klerikalci sklicali shod. Že to dejstvo je obudilo v vseh krogih prebivalstva največjo nevoljo, ker je gotovo predrzo izzivanje, da se upa klerikalna stranka v naprednem kraju prirediti shod. Nevoljo je pa še povečala okolnost, da so klerikalci provocirali naprednjake, da se je s prižnice bobnalo na shod in da sta bila dr. Šusteršič in dr. Krek naznanjena kot govornika. »Na to izzivanje se mora dati primeren odgovor«, je šlo od ust do ust in naši so si preskrbeli piščalke, cikle, konjičke in tacega orodja, s katerim je dr. Šusteršič delal obstrukcijo v dež. zboru. Shod je bil naznanjen za 3. uro popoldne. Naši so se začeli zbirati ob dveh v drevoredu pred župniščem. Naših se je zbralo do 400, mej tem ko je bilo klerikalcev le nekaj 50, duhovnikov pa čez 20 glav. Da se je dr. Šusteršič ponesrečil, ni nihče vedel. Ko se je dekan Schweiger prikazal na odru je izveč ko 300 grl zadonelo: Živio dr. Tavčar — pereat Žlindra in ljudje so začeli zvižgati, zvoniti s krav-

jimi zvonci, bobnati na boben in razgrajati tako, da je bilo vsako zborovanje nemogoče. Tudi je nekdo nosil vrečo z napisom 16% žlindra, kaplana so nagnali s peso, ker je nekaj žugal. Misleč, da je Šusteršič v župnišču skrit, so ljudje hoteli siloma vdreti v župnišče, a naši so jih pregovorili, da so odnehali. Da je bil Šusteršič navzočen na dvorišču, bi se mu bilo jako slabo godilo. Celih 5 četrt ure je neprenehoma trajalo vpitje »Živio dr. Tavčar — pereat Žlindra«, ne da bi bil od klerikalne strani kdo mogel le besedo izpregovoriti na kar je okrajni glavar Orešek shod zaključil. Klerikalci so imeli potem zaupen shod po § 2, katerega se je udeležilo kakih 40 oseb, z malimi izjemami sami duhovniki.

Kostanjevica 20. oktobra. Shod smo z živžganjem razgnali. V Krškem okraju ni prostora za take hujskajoče klerikalne shode. Pokazali smo klerikalcem, kaj je obstrukcija, dr. Žlindra izostal. Najbrže se je zbal. Videli pa smo starega Pfeiferja. Prodal se je s kožo in kostmi skrajnemu klerikalizmu. Na pomoč so prišli tudi zavodni kmetje in Krškega. Hvala jim! Ako bodejo skušali klerikalci v Krškem tak shod prirediti, jim vrnemo pomoč.

Kostanjevica 20. oktobra. 400 naprednjakov, ki smo današnji žlindrovski shod razgnali, kličemo: Živio naš častni občan dr. Tavčar, pereat Žlindra!

Kostanjevica 20. oktobra. Klerikalni shod je bil razgnan. Navdušenje na naši strani je velikansko.

Kostanjevica 20. oktobra. Na shodu so hoteli klerikalci tudi razpravljati o prodaji kostanjeviške graščine, da ne bi prišla v roke menihov. Slep parstvo! Ako ne bo prišla graščina v last mrtve roke in ako se morebiti v Kostanjevici še zasnuje kaka večja obrtnija, bo to zasluga napredne stranke, pa ne klerikalcev.

Krško 20. oktobra. Dekanu Schweigerju v Leskovcu kot sklicatelju shoda v Kostanjevici je prinesel hudomušnik v nedeljo dopoldne vrečo smole v župnišče.

Krško 20. oktobra. Živela zavodna Kostanjevica! — Cerkljanski naprednjaki.

Dunaj 20. oktobra. Ministrski predsednik Körber je bil danes v posebni avdijenci pri cesarju. Včeraj so se Körberju predstavili uradniki justičnega ministrstva. Na ogovor sekšefa Kleina je Körber imel govor, v katerem je povdarjal, da naj bodo sodniki nepristranski in da bo nastavljal samo značajne in popolnoma sposobne može. V parlamentarnih krogih se sodi tudi o tem govoru, da so to le lepe besede, katerih se pa Körber, kakor je njegova navada, ne bo držal.

Dunaj 20. oktobra. Poljaki v Bilskem v Šleziji so včeraj otvorili svoj »Narodni dom«. Na slavnost je prišlo tudi več poljskih poslancev. Nemci so Poljake že na kolodvoru napadli, kjer je nastal velik pretep. Bombardirali so Poljake s kamni in kepami blata in razbili vsa okna v »Narodnem domu«. Stvar pride v parlamentu na razgovor.

Praga 20. oktobra. Danes je bil tu dognan proces agrarskega državnega poslanca Hrubega, kateremu je poslanec Doležal očital, da je od kartela cukrarjev podkupljen. kot priča je bil zaslišan centralni direktor tega kartela, ki je izpovedal, da je Hruby dobival letnih 2000 K. Priča je skušal Hrubemu pomagati iz stiske s tem, da je dejal, da Hruby za to plačilo ni imel dolžnosti molčati o kartelu, nego le delati, da se neustanove nove cukrarni. Dr. Baxa kot zastopnik posl. Hrubega je na to tožbo umaknil in je bil posl. Doležal oproščen. Agrarci zahtevajo, naj Doležal odloži svoj mandat.

Praga 20. oktobra. V Litoměřicah so Nemci pod vodstvom poslancev Funkeja, Tschana, Kutschera in Eisenkolba priredili veliko demonstracijo proti ondotnemu drž. pravdniku.

Borzna poročila.

Dunajska borza

dne 20. oktobra 1902.

Skupni državni dolg v notah	100.65
Skupni državni dolg v srebru	100.45
Avstrijska zlatna renta	120.75
Avstrijska krona renta 4%	100.20
Ogrska zlatna renta 4%	120.05
Ogrska krona renta 4%	97.35
Avstro-ogrsko bančne delnice	157.7
Kreditne delnice	874.50
London vista	259.15
Nemški državni bankovci za 100 mark	116.90
20 mark	23.41
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	85.10
C. kr. cekini	11.33

Žitne cene v Budimpešti

dne 20. oktobra 1902.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7.38
Rž " " oktober	"	"	7.39
" " " " " " " "	"	"	6.51
" " " " " " " "	"	"	6.49
Koruzna " " " " " " " "	"	"	5.88
Oves " " " " " " " "	"	"	6.16

Efektiv.

5 vinarjev višje.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Štev. 12.

Dr. pr. 1210.

V torek, 21. oktobra 1902.

Prvič v sezoni:

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina, Uglasbil B. Smetana. Kapelnik H. Benisek. Režiser E. Aschenbrenner.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7.30. — Konec po 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v četrtek, 23. oktobra. Pripravljalna se opera „Maričon“ (Albini) in drama „Bankerot“ (Björnson).

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506.2 m. Srednji srčni tlak 736.0 mm.

Okt.	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempera-tura v °C.	Vetrovi	Nebo	Pada-vina v mm.
18.	9. zvečer	734.8	5.4	sl. jug	sk. oblak.	0.5 mm.
19.	7. zjutraj	734.9	3.5	sl. svzhod	megla	
	2. popol.	735.2	11.8	sr. jz.ahod	del. oblak.	0.5 mm.
"	9. zvečer	737.0	6.6	sr. svzhod	del. oblak.	0.5 mm.
20.	7. zjutraj	739.6	2.8	sl. jvzh.	megla	
	2. popol.	738.8	12.1	sl. vzhod	oblačno	0.0 mm.

Srednja temperatura sobote in nedelje 6.3° in 7.3°, normale: 10.1° in 9.9°.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah.

HENRIK MATTONI, Dunaj,
c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v špecerijski trgovini

želi službe. (2552-2)

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Učenec

se sprejme takoj v tukajšni kavarni. Ponudbe na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

(2571-1)

Blag. gosp.
Gabrijel Piccoli,
lekar
dvorni založnik Nj. svet.
papeža Leona XIII.
v Ljubljani.

Potrjujem prejem steklenic Vaše tinkture za želodec, katero morem najtopleje vsakomur priporočati, kajti rabim jo že od leta 1878. in zmiraj mi je kot izbornu učinkujočo zdravilo služila pri želodčnih in črevesnih boleznih.

Krmin, 13. maja 1897.

Miroslav Leitner

c. kr. davčni blaginjak

Z uporabo Vaše izborne tinkture za želodec sem rešen skoro dve leti trajajoče želodčne bolezni ter sem popolnoma ozdravel, kar z lahko vestjo potrjujem in to tinkturo le priporočam vsem, ki trpe na želodčni bolezni.

Strasoldo (Primorsko), 6. marca 1898.

1507-9 a Karol grof Strasoldo.

Najbolj primerno milo za otroke!

Ako otroci jočejo pri umivanju, potem je to samo krik zoper pomilovanja vredno razvado, da se otroci umivajo z milom, ki obsega v sebi **ostre sode**. Matere, ki ljubite svojo dečo, ne rabite za umivanje svojih otročičkov drugega mila, kakor ono jako mehko in mastno Doeringovo milo s sovo. To milo je od oblasti priznано kot **pristno čisto in milo v sebi nobene ostre sode**.
Cena 60 vin. Dobiva se povsod. d (706-3)

V trgovino z manufakturnim blagom se sprejme takoj dobro izurjen

prodajalec

ne manj kot 25 let star.

(2550-2)

Več se izve pri **Karolu Barbo-riču v Rudolfovem.**

Naznanilo.

P. n.

Čast mi je s tem naznaniti Vam, da so tudi letos pri nas vinogradi krasni, t. j. jako rodovitni, in grozdje je zdravo. Jaz posedujem 10 oralov vinogradov in se nadejam, da pridelam nekaj sto hektolitrov vina. — Zato Vam ponujam grozdje za prešanje ali pa že prešani most ter garantiram za čistost in pristnost.

V slučaju potrebe se izvolite obrniti na mene. (2001-26)

Belježim z odličnim spoštovanjem

Franjo Kleščić

posestnik vinogradov

Jaska na Hrvatskem.

Št. 34625.

(2570-1)

Ustanova za invalide.

Pri mestnem magistratu v Ljubljani izpraznjeni sta

2 mesti ustanovi za kranjske invalide po 63 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico bivši vojaki, ki so vsled vojaške službe za delo nesposobni postali ter so ubogi in lepega vedenja.

Prošnje za podelitev teh ustanovnih mest morajo biti opremljene z dokazili o stanu, starosti, uboštvu, vedenju ter o vojaškem službovanju prosilcev in jih je vlagati **do 10. novembra 1902** pri tem uradu ali pa pri pristojnem c. kr. okrajnem glavarstvu.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 8. oktobra 1902.

Proda se 5 sodov belega istrskega

vina

po 8 goldinarjev hektoliter.

Vpraša se v kleti šte. 54 v Logatcu. (2562-2)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Mrišine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomestu, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I. in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 3. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 18 m dopoldne, ob 9. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. (1)

Originalni ameriški (2533-2)

„brzopisalni stroj“

in ameriški

„Cyklostilaparat“

najbolji pomnoževalni aparat za korespondenco, cenike, risbe itd., kateri naj bi v nobenem podjetju in pisarni ne manjkali, je po ceni na prodaj pri Jos. Paulinu v Ljubljani, Marijin trg 1.

Hiša

na Opekarski cesti v Ljubljani, s precejšnjim zemljiščem, ležeča ob cesti, pripravna za gostilno ali prodajalno, se **proda iz proste roke.** (2529-3)

Naslov pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Mlad trgovski pomočnik

želi službo premeniti v kako tukajšjo špecerijsko trgovino. (2530-3)

Naslov na upravništvo »Slov. Nar.«.

Vajenca

vsprejme takoj (2568)

Ivan Rus

krojaški mojster na Bledu.

Opozorjam

vse trgovce na lepe in cene papirnate

božične prtičke

kateri se dobivajo pri tvrdki 2569-1

V. Engelman, Grosuplje.

Zahvaljujem se

vzajemni zavarovalnici za življenje „Janus“ v Gradcu, Janushof, za hitro, 4 dni po predloženju mrtvaškega lista svojega, v Litiji umrlega soproga g. Franca Humer-ja izplačano glavico, ki je bila le kratek čas zavarovana, z nabranimi deleži dobička.

Wildon, dne 18. oktobra 1902.

Terezija Humer

Wildon-Taberhof.

(2567)

Najizbornejše namizno

surovo maslo

kilo po K 2.80 in

novi cvetlični med

v steklenicah po 1/4, 1/2 in 1/1 kilo se dobiva pri

Edmund Kavčič-u

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti glavne pošte. (41B-204)

Na prodaj je

lepo stavbišče

tik glavne ceste v Spodnji Šiški, nasproti Juvančiča, pripravno za vsako podjetje.

Več o tem se poizve v gostilni pri „Štajercu“ ali pri „Združenju“ v Spod. Šiški št. 66. (2564-2)

!! Redka prilika !!

Čudovito po ceni!

400 komadov za 1 gld. 80 kr.

Mišno pozlačena, 36 ur natanko idoča anker-ura s sekundnim kazalcem, s 3letno garancijo; 1 eleg. double verižica za gospode, en pristen srebrni prstan, fino pozlačen s tirkis kamnom za gospode ali dame; 1 par pristno srebrnih uha-nov, oba c. kr. puncirana; 1 ff nastavek za smodke z jantarem; 1 ff žepni nožek; 1 prekrasni port-moné; 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov 3/4 zlata; 1 prelepo žepno toaletno zrcalce z etuiem; 1 lepo žepno pisalno orodje; 1 lepo di-seče toaletno milo, 1 držalo za pisma, za vsako-gar primerno; 36 komadov japonsko-kitajskih čudežnih orakelskih vedeževalcev, ki vzbujajo veliko veselost in poleg tega še 300 raznih pred-metov, ki so za hišo potrebni. Vse skup z uro, ki je sama vredna tega denarja, stane **1 gld. 80 kr.** Odpošilja po poštne povzetju ali če se denar prej pošlje. (2539-2)

„Versandhaus“

Oh. Jungwirth
Krakov F/5.

Riziko je izključen. Za neugajajoče se vrne denar

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.